

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KSA/UGSTU	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Úvod do genderových studií - KA		
Akademický rok:	2018/2019	Tisknuto:	18.08.2019 18:59

Pracoviště / Zkratka	KSA / UGSTU			Akademický rok	2018/2019
Název	Úvod do genderových studií - KA			Způsob zakončení	Kolokvium
Název dlouhý	Úvod do genderových studií				
Akreditováno/Kredity	Ano, 3 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 1 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	NE
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	S\N				
Hod. v komb. formě studia					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita					
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Kurz studenty seznamuje s hlavními autory a koncepty genderových studií. Teoreticky vychází z konstruktivismu a poststrukturalismu a touto optikou nahlíží i na feministické teorie genderu. Kurz ukazuje historické důvody vzniku konceptu genderu a současnou kritiku těchto koncepcí - především skrze dekonstrukci opozice pohlaví/gender. Dalšími stěžejními tématy je genderová a sexuální normativita a odchylky od této normativity (homosexualita, transgender, intersexualita atd.) a genderová konstrukce sexuality. Kurz se též zaměřuje na problematiku genderové a pohlavní dělby práce a genderových rolí ve veřejném a soukromém prostoru.

Požadavky na studenta

Kurz je zakončen ústní zkouškou na základě probraného učiva viz Obsah a Literatura.

Obsah

1. Úvod do genderových studií a sociálně-konstruovaná povaha identity jedince
2. Základní genderové teorie
Pohlaví a gender coby přirozené a zkonstruované. Důvody vzniku termínu gender. Kritika opozice pohlaví/gender. Garfinkel, Kessler a McKenna, Butler, West a Zimmerman. Gender coby určující část identity jedince. Diskurzivní (ne)možnost identity. Základní genderové stereotypy a dětství.
3. Odchylky od genderových norem: heterosexuální normativita
Sociální zneviditelňování odchylek od genderových norem. Porucha genderové identity. Problematika genderových a sexuálních práv.
4. Odchylky od genderových norem: homosexualita a bisexualita
Sociální konstrukce homosexuality. Veřejný prostor a homosexualita.
5. Odchylky od genderových norem: transgender

Transgender a transsexualita. Konstrukce sociální reality coby dvougenderové.

6. Odchylky od genderových norem: intersexualita

Intersexualita coby odchylka od pohlavních norem. Konstrukce sociální reality coby dvoupohlavní. Intergender.

7. Odchylky od genderových norem - asexualita

Asexualita coby odchylka od genderově-sexuálních norem.

8. Gender a sexualita

Genderované sexuální scénáře. Proměny sexuality ve vztahu k genderu.

9. Gender a veřejný prostor

Skleněný výtah a skleněný strop. Genderovanost pracovního trhu. Gender mainstreaming a gender budgeting.

10. Gender a soukromý prostor

Genderová dělba práce v rodině. Mateřské privilegium. Genderové stereotypy a porozvodová uspořádání. Otcovství.

11. Gender a kriminalita

Gender a vězení. Genderová podmíněnost kriminality.

12. Gender a média

Gender v reklamě.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Bez předchozích předpokladů.

Získané způsobilosti

Být schopen definovat a vysvětlit termín gender, posoudit a zhodnotit předkládané teorie a na jejich základě dekonstruovat základní genderové opozice, popsat a charakterizovat základní genderové menšiny, identifikovat, ukázat na příkladech a analyzovat základní problémy, se kterými se tyto menšiny setkávají. Tentýž přístup aplikovat v případě postavení mužů a žen v soukromé a veřejné sféře.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Mgr. Martin Fafejta, Ph.D.
- **Přednášející:** Mgr. Martin Fafejta, Ph.D.
- **Vede seminář:** Mgr. Martin Fafejta, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** Foucault, M.: *Dějiny sexuality, 1. díl. Praha: Herrmann a synové 1999.*
- **Základní:** West, C. - Zimmerman, D. H. *Doing gender. Gender and Society, 1987, č. 2.*
- **Základní:** Kessler, S. J. - McKenna W. *Gender: An Ethnometodological Approach. Chicago: The University of Chicago Press, 1985.*
- **Základní:** Connell, R. W. *Masculinities. Berkeley: University of California Press, 2005.*
- **Základní:** Lippa, R. A. *Pohlaví: příroda a výchova. Praha: Academia, 2009.*
- **Základní:** Fausto-Sterling, A. *Sexing the Body. New York: Basic Books, 1999.*
- **Základní:** Gagnon, J. H. - Simon, W. *Sexual Conduct: The Social Sources of Human Sexuality (Social Problems and Social Issues). Rutgers - The State University of New Jersey: Aldine Transaction, 2005.*
- **Základní:** Berger, P. L. - Luckmann, T. *Sociální konstrukce reality. Brno: CDK, 1999.*
- **Základní:** Nedbálková, K. *Spoutaná Rozkoš: sociální (re)produkce genderu a sexuality v ženské věznici Praha: Sociologické nakladatelství, 2006.*
- **Základní:** Butler, J. *Trampoty s rodem: feminizmus a podryvanie identity. Bratislava: Aspekt, 2003.*
- **Základní:** Fafejta, M. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Věrovany: Nakladatelství Jan Piskiewicz 2004.*

Vyučovací metody

Přednášení
Dialogická (diskuze, rozhovor, brainstorming)

Hodnotící metody

Ústní zkouška

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Humanitní studia	Bakalářský	Prezenční	Kulturní antropologie	1	2015	2018	Povinně volitelné předměty - Antropologicko-humanitní modul	B	3	
Humanitní studia	Bakalářský	Prezenční	Kulturní antropologie	1	2013	2018	Povinně volitelné předměty - Antropologicko-humanitní modul	B	3	
Humanitní studia	Bakalářský	Prezenční	Kulturní antropologie	1	2013	2018	Povinně volitelné předměty - Antropologicko-humanitní modul	B	3	
Humanitní studia	Bakalářský	Prezenční	Kulturní antropologie	1	2015	2018	Povinně volitelné předměty - Antropologicko-humanitní modul	B	3	
Humanitní studia	Bakalářský	Prezenční	Kulturní antropologie	1	2011	2018	Povinně volitelné předměty	B	3	ZS